

نظریه پایه توسعه استان گلستان در افق ۱۴۰۴

(مصوبه مورخ ۹۳/۵/۲ شورای برنامه ریزی و توسعه استان گلستان) غیر قابل استناد

در راستای تحقق اهداف چشم انداز بلند مدت توسعه کشور ، نظریه پایه توسعه ملی و جهت گیری های آمایش سرزمین و با توجه به ویژگی های استان ، ماموریت ها و وظایف اصلی استان به ترتیب بر پایه : "توسعه کشاورزی، صنعت (با تأکید بر تکمیل زنجیره ها و شکل گیری خوشه های صنعتی، کشاورزی و خدمات پشتیبان تولید)، گردشگری و استفاده از قابلیت های تجاری و بازرگانیداخلی و خارجی و توسعه علم و فناوری در فعالیتهای مختلف اقتصادی و اجتماعی" استوار خواهد بود. تکیه بر اولویتهای فوق مانع بهره گیری از سایر توانمندی ها و ظرفیتهای استان نخواهد بود. بنابراین اصلی ترین راهبردهای توسعه استان به شرح زیر می باشد :

۱. توسعه کمی و کیفی بخش کشاورزی با افزایش بازدهی اقتصادی و تبدیل آن به کشاورزی پیشرفته با تأکید بر ارتقاء سطح فناوری و بهره وری عوامل تولید، توسعه کشت های گلخانه ای، گیاهان دارویی-صنعتی، اصلاح ساختار تولید و نوین سازی ساختار بخش، یکپارچه سازی اراضی، توسعه مکانیزاسیون، ترویج الگوی کشت مناسب، تجهیز و نوسازی واحدهای کشاورزی و توسعه و تکمیل شبکه های آبیاری و زهکشی.
۲. توسعه فعالیتهای کشاورزی در زیر بخش های زراعت، باغداری، دام و طیور، صید و پرورش آبزیان با تأکید بر حفظ و توسعه ذخایر ژنتیکی به ویژه ماهیان خاویاری، استخوانیو میگو با هدف ارتقاء ارزش افزوده کلیه فعالیتهای در واحد سطح.
۳. تبدیل شدن استان به یکی از استان های محوری و معین در تولید محصولات پروتئین کشور از طریق گسترش صنعت دامداری و صنایع تکمیلی و تبدیلی وابسته به آن.
۴. حفظ، حراست، احیاء و توسعه رویشگاه های مرتعی و جنگل ها و اعمال مدیریت جامع حوزه های آبخیز با رویکرد مشارکتی به منظور حفاظت و بهره برداری مطلوب از منابع آب و خاک در حد ظرفیت و توان اکولوژیک.
۵. تأمین آب مورد نیاز استان از طریق مهار و ذخیره سازی آبهای سطحی داخلی، مرزی، بین حوضه ای و توسعه بهره برداری از آب های غیرمتعارف از قبیل آب های شور، دریای خزر، پساب ها و ... با تکنولوژی های نوین و بهبود روش های آبیاری با اعمال مدیریت بهینه (آبیاری تحت فشار و) با هدف ارتقاء راندمان آبیاری.
۶. تقویت زیرساخت ها و تجهیز امکانات و تأسیسات گردشگری با هدف ارتقاء سطح گردشگری استان در سطح فراملی، با بهره گیری از جاذبه های طبیعی، تاریخی و فرهنگی، توسعه صنایع دستی، با تأکید بر احیاء و مرمت آثار و جاذبه های تاریخی، فرهنگی و طبیعی.

۷. توسعه فعالیت‌های صنعتی با تأکید بر تکمیل زنجیره‌ها و شکل‌گیری خوشه‌های صنعتی، کشاورزی و خدمات پشتیبان تولید با اولویت: صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، صنایع تولید ادوات، ماشین‌آلات و نهاده‌های کشاورزی، صنایع بزرگ و مادر، صنایع دریایی، صنایع پاک (Hi-Tec)، صنایع پتروشیمی، نفت و گاز، صنایع الکترونیک، برق، ICT، صنایع گیاهان دارویی و صنایع فرآوری و عمل آوری مواد معدنی با جهت‌گیری صادراتی.
۸. توسعه و تجهیز شهرک‌ها و نواحی صنعتی و معدنی و استقرار صنایع در آن‌ها با تأکید بر رعایت ملاحظات محیط زیستی و تأمین الزامات توسعه پایدار صنعت استان.
۹. افزایش ظرفیت‌های اکتشاف و بهره‌برداری از ذخایر نفت و گاز دریای خزر و استان.
۱۰. ایجاد زمینه‌های مناسب برای بازاریابی و گسترش مبادلات بین‌المللی انرژی (نفت، گاز و برق) با افزایش ظرفیت و مشارکت داخلی و خارجی.
۱۱. توسعه خدمات بازرگانی نوین، صدور خدمات فنی و مهندسی و تقویت زیرساخت‌ها (ارتقاء گمرک، ایجاد منطقه آزاد اقتصادی، منطقه ویژه اقتصادی، بنادر تجاری و تفریحی، ترمینال غلات و سوآپ نفت، گاز و برق و ...) و فعالیت‌های بازرگانی با توجه به قابلیت‌های توسعه مبادلات فراملی.
۱۲. توسعه و تقویت شبکه‌ها و امکانات حمل و نقل هوایی، زمینی (جاده‌ای و ریلی) و دریایی در زمینه حمل کالا و مسافر و گسترش پیوندهای اقتصادی ملی و فراملی.
۱۳. ایجاد و تقویت زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات و توسعه کاربری‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، ایجاد زیرساخت‌های شبکه دولت و استان مجازی و توسعه شبکه جامع بانک اطلاعات توسعه، تجهیز و تقویت پارک علم و فناوری و مراکز رشد با تأکید بر فناوری نوین نظیر: بیوتکنولوژی، نانو فناوری، زیست‌فناوری، کشاورزی هسته‌ای و ... و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و بسترسازی جهت تبدیل شدن استان به یکی از کریدورهای تجاری‌سازی فناوری.
۱۴. توسعه و تقویت سطح خدمات برتر و تخصصی در مرکز استان جهت تقویت نقش فراملی بویژه کشورهای آسیای میانه و ارتقاء سطح خدمات در شهر گنبد کاووس به منظور پشتیبانی از مرکز استان.
۱۵. ایجاد و توسعه ظرفیت‌های فیزیکی و اجتماعی نواحی مرزی با رویکرد آمایشی و با رعایت ملاحظات دفاعی-امنیتی، به منظور ایجاد تعادل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بین مناطق مذکور و داخل کشور، تقویت حس تعلق ملی و استقرار متعادل جمعیت و فعالیت.
۱۶. تقویت و تجهیز کیفی و کمی مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی استان با اهداف آموزش نیروی متخصص موردنیاز استان و کشور در گرایش‌های تخصصی و محوری استان، تقویت پارک‌های علمی و فن‌آوری، تجاری‌سازی دانش و توسعه همکاری علمی در سطح بین‌المللی با کشورهای همسایه.

۱۷. ارتقاء سطح فرهنگ مهارت آموزی اقشار مختلف جامعه با آموزش های فنی و حرفه ای در راستای محورهای توسعه و گرایش های تخصصی فعالیت ها در استان با تاکید بر عدالت اجتماعی در برخورداری آموزش های مهارتی و استفاده از فن آوری های نوین، ارتقاء و توسعه منابع انسانی و مالی .
۱۸. هویت بخشی به ساختار کالبدی سکونتگاه های شهری و روستایی با هدف ارتقای معماری ایرانی، اسلامی و بومی و توسعه متوازن شهری و روستایی.
۱۹. تنوع بخشیدن به فعالیت های اقتصادی مناطق روستایی و عشایری برای افزایش نرخ فعالیت و مشارکت در این نواحی و بهبود و ساماندهی جامعه عشایری استان.
۲۰. ارتقاء سطح پایداری توسعه از طریق اعمال مدیریت جامع زیست محیطی مبتنی بر رویکرد مشارکتی به منظور حفاظت و بهره برداری مطلوب از منابع طبیعی (جنگل و مرتع)، ذخایر ژنتیکی و تنوع زیستی به ویژه در زیست بوم های نادر دریایی ، ساحلی و جنگلی استان.
۲۱. ساماندهی سواحل استان در راستای طرح جامع ساماندهی سواحل کشور با همکاری استان های ساحلی شمال ، با تاکید بر تعیین و آزادسازی حریم و استقرار مدیریت یکپارچه.
۲۲. ایجاد و تقویت نظام های کارآمد پیشگیری و مدیریت بلایای طبیعی و حوادث غیرمترقبه با بهره گیری از فن آوری های نوین.
۲۳. ارتقاء سطح دانش عمومی آحاد جامعه به منظور تقویت نظام های کارآمد پیشگیری از مخاطرات طبیعی و حوادث غیرمترقبه، حقوق شهروندی، ، جنگ نرم، آسیب های اجتماعی و فرهنگی، بیماریها و ...
۲۴. استفاده از ظرفیت های فرهنگی، تنوع قومی و زبانی و خرده فرهنگ های استان به منظور تقویت هویت و انسجام فرهنگی و تاریخی استان و پیوند آن با فرهنگ ملی و نقش فراملی آن.
۲۵. ارتقاء شاخص های توسعه انسانی (ارتقاء سلامت و اوقات فراغت و مسائل مبتلا به زنان سرپرست خانوار و ...) به ویژه در مناطق مرزی و مناطق دو زبانه با تأکید بر جامعه زنان.
۲۶. تامین دسترسی آحاد مردم به خدمات حوزه سلامت (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مطابق سیاست های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری) و ترویج و توسعه ورزش همگانی به منظور حفظ و ارتقاء سلامت ، شادابی و نشاط اجتماعی آحاد جامعه.
۲۷. تعالی بخشی به ابعاد شخصیتی و هویتی جوانان با هدف ارتقاء تحکیم خانواده و ترویج ازدواج آگاهانه، بهنگام و آسان و غنی سازی اوقات فراغت جوانان.
۲۸. تقویت و اصلاح قوانین و مقررات دست و پا گیر مسیر توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به منظور روان سازی برنامه های عملیاتی بر اساس اسناد بالادستی .

با توجه به نقش و وظایف تعیین شده و با تحقق راهبردهای فوق ، استان گلستان در سال ۱۴۰۴ هجری شمسی استانی است برخوردار از بخش کشاورزی توسعه یافته و دانش پایه ، صنایع مبتنی بر فناوری های نوین ، دارای محیط زیست پایدار به ویژه در عرصه های منابع طبیعی و منابع آب ، برخوردار از شبکه های

ارتباطی مناسب ، ارایه کننده خدمات برتر و تخصصی در سطوح فراملی و منطقه ای ، دارای سواحل سامان یافته و شاخص های توسعه انسانی ارتقاء یافته با توزیع متعادل جمعیت و فعالیت به نحوی که سهم جمعیت استان از جمعیت کل کشور تغییر محسوسی نداشته و نسبت شهر نشینی استان افزایش یابد .